

Killiffiit april 2021

MSC allallu pilersaarutit piujuaannartitsinissamut attuumassuteqartut

Matumani takussutissiaragut MSC-imit pappialaligaanermut tunngasut pilersaarutillu allat piujuaannartitsinermut attuumassuteqartut killiffii.

MSC-imik pappialaqarnerit:

- *Kalaallit Nunaata kitaani kinguppanniarneq*
2018-imi kinguppanniarneq uppersaasiissummik pappialalernaqqimmat piumasaaqat ataaseq (nikissut) ilaatinneqarpoq. 2022-imi pappialalernaqqinnissap tulliata aallartinnissaani, tak. piumasarineqartoq, Shrimp Fishing Areamik (SFA 1) taaneqartumi raajarniassagaanni taava pineqartumi raajat amerlassusiligaanerat Kalaallit Nunaanni Canadamillu isumaqatigiissuteqarluni avinneqassaq. Naallu ukiut arlaqartut qaangiutereeraluartut maannamut taamatut isumaqatigiissuteqarneq pilersinneqarnikuunngilaq. Illuatungeriimmi imminnut ungasissorujussuupput. Matumalu tungaanut ajornartorsiut taanna ingerlavoq Kalaallit Nunaata ukiut tamaasa SFA 1-imi canadamut annikitsumik immikkoortitsisarneranik. Aqutsinissamik pilersaarusiaq nutaaq 1. januar 2021 atuutilersoq tunngavigalugu, tamanna suli annertussuseqassaaq nunatta kitaani tamakkiisumik raajartassasiisutit 1%-iatut. NAFO-mit Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermit 2021-imi inassutigineqarpoq annertunerpaamik 115.000 tonsinik pisaqartoqarnissaa, tamannalu ukiup siulianit sanilliullugu 5.000 tonsinik annertuneruvoq. Aalisarnermut Nalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, Kaallit Nunaata Canadallu akornanni ataatsimeeqatigiinneq kingulleq pisimasoq 2021-imi feruarip qaammataagaa. Ataatsimeeqatigeeqqinnissamillu maannamut suli isumaqatigiittoqar-simanggilaq. Kiisalu taaneqarsinnaavoq, MSC-mit pappialalernaqarnermi pingaartuummat, tamakkiisumik Pandalus Borealis-inik pisat tunngavigalugit saniatigut *Pandalus Mantagui*-nik pisaqartut taakkunanga 2%-inik amerlanerunnginnissaat. Tamanna siusinnerusukkut unamminartortaqartinneqarsimavoq.
- *Kalaallit Nunaata kitaani nipisanniarneq*
2021-imi feruarip qaammataagaa aalisarneq uppersaasiissummik pappialaleqqinneqarpoq, taamallu MSC-mit peqalerneq 2026-ip tungaanut atuutissaaq. Pappialartaliinermit piumasaaqatit tallimat iluaniitinneqarput, tamarmik aalisarnermi timmissanik saniatigut pisaqarnermut – tassani annertunerusumik allerit mitillu eqqarsaatigineqarlutik – tunngasunik. Ukioq 2020 MSC-mit pappialaqarnermut atatillugu unamminartoqarsimavoq, piffissap aalisarfiusup naalernerani Naalakkersuisut aqutsinissamik pilersaarut isumaqatigiissutaasimasoq saneqqutaarniarlugu aaliangermata taamallu pisassarititaasut 200 tonsinik, Pinngortitaleriffimmit inassutaasut qaavisigut, amerlillugit.

MSC-mit maleruaqqusat naapertorlugit taaneqartutut aaliangiineq "expedited audit"-imik atuutsitsilerneramik malitseqartinneqalersinnaavoq, MSC-imit pappialaqartitaanerup nutaamik misissorneqarneranik kinguneqarsinnaasumik ilanngullugit tassani piumasarineqarsimasut. Matumali tungaanut "expedited audit"-imik atuutsitsisoqalersinnaaneq kinguartinneqarsimavoq, nipisanniarnermut atatillugu aqutsinissamik pilersaarusiap nutaap, maanna suliaralugu ingerlanneqartup, politikikkut akuerineqarnissaa tikitserlugu. Tamatuma kingorna aatsaat aqutsinissamut pilersaarut MSC-mit nalilersorneqassaaq paaniniarlugu najuqqutassiarisanut naapertuunnersoq. Taava tamatuma kingorna "expedited audit" timitalerneqassanersoq aaliangiiffigineqassaaq. Nipisanniarnermut atatillugu saniatigut pisarisaasartut pillugit nalunaaruteqartarnerit suli unamminartortaqarput (allertit mitillu eqqarsaatigalugit). Aalisarnermimi nakkutilliineq (GFLK) naammangilaq tutsuiginartumik saniatigut pisarineqartartut pineqartut uppernarsaasersugaasumik saqqummiussinnaanissaannut, isumaqartoqarporlu nalunaarutigineqartartut appasinaagaasartut. Taamaattumik Sustainable Fisheries Greenland (SFG) 2021 pisariaqartitsisimavoq – nammineq aalisarnermi saniatigut pisarineqartartut pillugit misissuinissaminut, taamak iliornikkut MSC-imut uppernarsaatissanik tunniussaqaarsinnaajumalluni. Kiisalu taaneqarsinnaavoq Island 2020-ip naajartornerani nipisanniartarnerminnut atatillugu MSC-mit pappialalerneqarmat. Tamatumalu kingorna Kalaallit Nunaat, Island Norgelu nunarsuarmi tuniniaavinnut tamarmik nipisaat suaannik tuniaanissamut atatillugu MSC-mit pappialaqarnerminnik takutitsisinnaalerput. Naggasiullugulu taaneqarsinnaavoq, 2021-imi aallartitsisoqarnikummat nipisanniarnermi qassutit allanngorlugit naleqqussagaasut atorlugit misileraaneq, taamatut iliornikkut misissorumallugu timmissat saniatigut pisarineqartartut qanoq annertussuseqarnerat.

- *Kalaallit Nunaata kitaani sinerissap avataani qaleralinniarneq*

2020-imi MSC-mit pappialaligaaneq annertusineqarpoq ilanngullugu nunatta kitaani langlinet atorlugit qaleralinniarneq. Tamatumunngalu atatillugu nutaamik piumasqaammik ilanngussisoqarpoq imaluunniit oqaraanni MSC-mit pappialartaliussaqaq allanngortinneqarpoq nunatta eqalussuaanik saniatigut pisarineqartartut pillugit. Taamallu 2021-imi februarip qaammataagaa ukiumoortumik "surveillance audit"-imik taaneqartar-toq MSC-mit pappialaligaanermut atatillugu ingerlanneqartarluni. Tassani piumasqaasiussat tallimaasut akornanni pingasut matuneqarlutik peerneqarput, Taamallu pisoqarneratigut NSC-imit pappialaliussani piumasqaataasut sinneruttut marluulerput.

1: Nunatta kitaani immap naqqanik misissuineq ilisimasarpassuarnik nutaanik peqalersitsivoq, soorlu koralleqarfiit, havsvampit allallu sumiiffiit malussarissuseqartut (VME-t) pillugit. Ilisimalikkallu maanna imartat naqqisa aqutsivigineqarnissaat pillugu periusissioarnissamut ilanngussorneqassapput. Avatangiisinut Ilisimasassarsiornermullu Naalakkersuisoqarfimmi (PAN) maanna aqutsinissamik pilersaarusiorneq nunatta imar-taanut tamarmiusumut atutsinneqartussaqaq tamakkiisumik suliaralugu ingerlanneqarpoq.

Siunniussaavorlu taanna atuutsinneqalissasoq 2022-ip aallartinnerani, tamanna anguneqarpat maanna pisarineqartut matullutik atorunnaarsinneqartussaassapput. Aamma naatsorsuutigineqarpoq, aqutsinissamik pilersaarutissap sumiiffinni killilersuutai, maanna avataani trawlerit qaleralinniarnernut malitassarisaat, pisariaaruttussaassasut.

2: Immikkut ukkanneqassaaq sinerissap kitaata avataani langlinet atorlugit aalisarnermi nunatta eqalussuaanik saniatigut pisaqartarnej. Maannarpiaq angallat ataaseq kisimi pineqartumi aalisarpoq. Pingaartuuvoq taassuma nunatta eqalussuaanik pisaminik nalunaarsuillunilu nalunaarutiginnittarnissaa aammalu sapinngisamik tamanna periarfissaatillugu pisaminik sulii uumasunik avalatsitseqqittarnissaa.

2021-imi novemberip qaammataagaa nunatta kitaata avataani qaleralinniarnermut nutaamik pappialaliinissaq aallartinneqarpoq. Suliaq 2022-imi novemberip qaammataata tungaanut ingerlasussaq, tassa maanna MSC-mit pappialaligaaneq atuuttoq naappat.

- *Barentshavemi saarullit, kullerit sej-illu*

Nunatsinni saarullinniarnermut kiisalu kulleriniq sej-inillu aalisarnermut atatillugu MSC-mit pappialaligaaneq pillugu pissutsit eqqissisimalluinnartuusutut taasariaqarput. Tassanimi piimasaqaatitaqartitsineqanngilaq imal. pappialartarisasumut atatillugu allannguissutaasinnaasunik peqarani. Siuliani nutaamik pappialartaliineq pivoq ukioq 2020 taamaammallu taanna 2025-ip tungaanut atuuttussaalluni.

Pilersaarutit ingerlanniakkat allat:

- *Kalaallit Nunaata kitaani snekrabbinik saattuarniarnej*

2019-imi suliarineqarpoq saattuat pillugit pineqartunut atatillugu nalunaarusiortarnej MSC pre-assesment-imik taaneqartartoq. Tassanilu takuneqarpoq, ataasiakkaanut atatillugu, aalisarnerup MSC-imit najoqqutassianik malittarinnessimannigera, taamaattumillu pappialaliiniarneq ernertumik pisinnaajunnaarluni. Pineqartut ilisimatuussutsikkut siunnersuiner-mut annertunerusumik tunngasuupput. Sumiiffiit aqunneqartut ilaani Pinngortitaleriffik immikkuullarissunik ilisimatusarnikkut inassuteqarsimannigilaq, sumiiffinnilu allani ilisimatusarnikkut inassutaasut piasarat nalunaarsorneqarnerinik tunngaveqarlutik – tassa ilisimatuussutsikkut misissuinerinik tunngaveqaratik. Kiisalu saniatigut saattuat qituttunik qaleruallit aammalu nerpikitsut tunngavigalugit aalisarfiup pre-assessmentimik taasamik nalunaarutigineqarneranni inassutinik imaqarpoq.

2020-imi Kalaallit Nunaata kitaani snekrabbinik aalisarneq pillugu aqutsinissamut pilersarusiortoqarpoq. Taannalu atuutsinneqalerpoq 1.jnuar 2021 aallarnerfigalugu. Aqutsinissamullu pilersaarummi ilaavoq, assersuutigalugu aqunneqartumik aalisarfissani ataasiakkaani qaleruaqassuseq pillugu ilisimatusarnikkut naatsorsueriaaseq nutaaq aammalu ilaallutik piffissap aalisarfiusup ingerlanerani maleruagassiasut saattuat

qittutunik qaleruallit nerpikitsullu nutaamik misissorneqarneranni peqassutsimik paasisat pigilernissaasa tungaanut.

Siunnerfiusimagaluarpoq, SFG-p aqutsinissamut pilersaarutip akuerineqarnerata kingorna sattuarniarnermut atatillugu MSC-mit pappialalernerneqarnissaq anguniarlugu suliniuteqalernissaa. Kisiannili paasinarsisimavoq aqutsinissamut pilersaarutit iluiini ataasiakkaanut atatillugu allassimasoqartoq imal. maleruagassiartaqarluni aalisarnermik ingerlataqartut ilaannut annertuumik kingunerluutinik pilersitsisinnaasunik. Taamaattumik aqutsinissamut pilersaarut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit misissorneqassaaq aammalu 2021-imut pisassiittutit (TAC) nutaamik nalilersorneqassallutik. Taamatut suliaqarneq naammassineqareerpat, SFG-mut nutaamik isummerfigineqassaaq saattuarniarnep MSC-imit pappilalersinniarnissaa.

- *Fisheries Improvement Project (FIP).*

2018-imili Sustainable Fisheries Greenland, Fisheries Improvement Projectimik taasami, siuttuusimavoq. Tassani siunertaavoq aalisarfinni aqunneqartuni Upernavimmi, Uummannami Diskobugtimilu, siunissami qaleralinniarnernut atatillugu MSC-imit pappialalernerneqarnissaq anguniarniarlugu aqutissiuinissaaq. 2020-p naajartulernerani pilersaarutip FI-imik taaneqartup nalunaarutaani sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut atatillugu inassutit arlaqartut saqqummiunneqarput. Nalunaarusiarlu SFG-p nittartaagut www.SFG.gl.-mut iserluni atuarneqarsinnaavoq.

Sustainable Fisheries Greenland - 26.04.2021